

ENTREVISTA A IGNACIO FERNÁNDEZ TOXO, secretari general de CCOO

«Cal substituir acomiadaments per reduccions de jornada»

ROSA MARÍA SÁNCHEZ

EL PERIÓDICO DE CATALUNYA, 8.11.09

El nombre de parats supera les 4.123.000 persones (el 17,93% de la població activa) i el 2010 la situació pot anar a pitjor. El secretari general de CCOO, Ignacio Fernández Toxo, no descarta que la taxa d'atur arribi a l'entorn del 20% a mitjans de l'any que ve i **«per això és tan important explorar vies per crear feina i evitar-ne la destrucció»**. Afegeix que **«si es fan les coses que, segons la meva opinió, es poden fer, no tenen per què confirmar-se les pitjors hipòtesis, que porten la taxa d'atur per sobre del 20,1% el 2011»**. Amb aquest fi, CCOO està treballant en el desenvolupament d'una proposta que té com a objectiu substituir acomiadaments per reduccions de jornada, amb l'ajuda de l'Estat. El Govern ha manifestat a Toxo el seu interès sobre aquesta proposta.

-Produeix enveja el model alemany, on, almenys fins ara, s'han evitat al voltant d'un milió d'acomiadaments gràcies a la reducció de jornada, amb complement salarial a compte de l'Estat.

-A Alemanya, una empresa que realitza una inversió important en la qualificació d'un treballador intenta evitar per tots els mitjans desprendre's d'aquell empleat de forma definitiva. És un enfocament que té a veure amb una cultura industrial molt establerta en aquell país. Mesures semblants s'estan aplicant a França i a Holanda.

-¿És possible a Espanya?

-Valdria la pena explorar fórmules perquè en lloc de suspendre el contracte o, pitjor encara, extingirlo, es pogués generalitzar una figura que ja existeix en el nostre Estatut dels Treballadors, que és l'expedient de regulació d'ocupació (ERO) de reducció de jornada. Això podria permetre que, si en una empresa la jornada de treball és de vuit hores al dia, se'n treballassin cinc o sis, a canvi de mantenir el conjunt de treballadors vinculat a la companyia i, eventualment, compensar la diferència salarial des del sistema públic de protecció a la desocupació. Els diners que ara estem invertint en cobertura a la desocupació o en subsidis es podria derivar a finançar aquesta mesura. És molt important fer-ho ara. A Espanya, el gran ajust de l'ocupació s'ha fet amb la no renovació dels temporals. Ara podríem minimitzar el que queda de crisi, generalitzant una mesura d'aquestes característiques. S'han de substituir acomiadaments per reduccions de jornada.

-¿Només és una idea o es tracta d'una iniciativa en marxa?

-Nosaltres l'hem posat en circulació, per al debat públic.

-¿Està pactat amb la UGT?

-No ara, ni amb aquest nivell de detall. Però crec que no hi hauria problema a posar-nos d'acord.

-¿Han tingut alguna resposta del Govern o de la patronal?

-He tingut ocasió de parlar amb el ministre de Treball; també amb la ministra d'Economia. He trobat receptivitat en relació amb la idea. També n'he parlat, fa uns dies, a Barcelona, amb el president de Foment de Treball, i crec que li va interessar la idea. Però no hi ha hagut una

discussió formal amb la CEOE. Es tractaria de veure'n les vies. Però crec que seria una bona mesura que podria evitar una pèrdua important de llocs de treball, perquè, encara que creixi el PIB, l'economia espanyola té un seriós risc de seguir destruint llocs de treball.

-¿Quina urgència concedeixen a la seva aplicació?

-La discussió convindria iniciar-la com més aviat millor perquè, en el pitjor dels casos, la mesura, aquesta o una altra, perquè no és l'única possible, pogués estar en vigor l'1 de gener vinent. Ara estem en conversa amb les organitzacions empresarials per recompondre la negociació col·lectiva. Aquesta podria ser una bona ocasió per consensuar iniciatives fortes en relació amb l'ocupació i traslladar-les al Govern.

-¿Quins canvis legals exigiria una mesura d'aquest tipus?

-En el nostre cas, ho estan estudiant els serveis jurídics. En la normativa actual, els ERO només poden ser aplicats en empreses amb un volum determinat i si la plantilla afectada per l'ajust és el 10% o 30 treballadors. Si volem que els ERO de reducció de jornada arribin a més empreses, s'haurien de reajustar aquests límits.

-El president Zapatero ja ha parlat de retocar els límits.

-Sí. Aquests límits procedeixen d'una reforma amb la qual no vam estar d'acord. Per nosaltres, tot el que passi d'una persona és un acomiadament col·lectiu. Això hauria de considerar-se així, almenys durant els dos anys vinents, tenint en compte l'excepcionalitat econòmica i l'alt risc de destrucció d'ocupació.

-¿La reducció de jornada, amb compensació del salari per part

de l'Estat, quins efectes pot tenir sobre els comptes econòmics? ¿Suposaria estalvi o cost?

-Crec que suposaria un estalvi de costos important.

-¿Per què?

-Si en lloc de destruir ocupació i d'haver de pagar completament els drets acumulats pel treballador a través del sistema públic, es manté el vincle amb l'empresa, l'empresa segueix pagant una part dels salaris i el sistema públic en compensa la diferència, l'estalvi públic pot ser significatiu. En tot cas, encara que no sigui així, la rendibilitat és clara des del punt de vista social i econòmic.

-¿Creuen que una mesura d'aquest tipus hauria de ser temporal?

-Podria ser definitiva. Però la seva utilització intensiva hauria de concentrar-se el 2010 i el 2011.

-¿Quina és la proposta de CCOO per reduir la temporalitat dels contractes?

-El 2006 es van incloure reformes per limitar l'encadenament de contractes. Ara se'n podrien posar en marxa d'altres, com ara exigir a les empreses que el primer contracte sigui fix si l'activitat a la qual s'incorpora és estable; o bé que els acords de negociació col·lectiva estableixin percentatges màxims de temporalitat en la seva plantilla.

-Són mesures que ja existeixen i que no s'apliquen.

-No podem canviar una tendència de tants anys en sis mesos, però es tracta d'iniciar el camí. Ara s'ha reduït en 10 punts la taxa de temporalitat per la reducció de l'ocupació. El que no pot passar és el que

ja està començant a passar: que s'iniciï la recuperació econòmica i es torni a generalitzar la contractació temporal. També es podria estudiar alguna reforma legal sobre la subcontractació en cadena. I, sobretot, ha d'actuar la Inspecció de Treball per evitar incompliments.

-¿La generalització del contracte de 33 dies ajudaria a fer que la recuperació de l'ocupació es fes a base de més contractes fixos?

-No ho crec. Aquesta figura, que existeix des del 1997, no és utilitzada de forma massiva per les empreses. Per a la majoria dels treballadors que s'han contractat de forma estable, s'ha utilitzat l'antic contracte, associat a això que es coneix com *els 45 dies d'indemnització*.